

2017**Full Marks - 60****Time - 3 hours**

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions selecting either {(a),(b)}
or {(c),(d)} from each question

1. a) Discuss the aim of education for development of social efficiency. 8
 ସାମାଜିକ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।
- b) i) Explain the nature of Education. 2
 ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।
- ii) Give two definitions of education according to two great educationists. 2
 ଦୁଇଜଣ ବିଶିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାବିଦଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ଦିଅ ।

OR

- c) Describe the function of education for the development of democratic citizenship. 8

ଗଣଦାନ୍ତିକ ନାଗରିକତାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷାର କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନ କର ।

- d) i) State two purposes of education. 2

ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- ii) What is education according to Indian view ? 2

ଭାରତୀୟ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷା କ'ଣ ?

2. a) Discuss the influence of Philosophy on Education. 8

ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରଭାବ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) i) Explain what is Axiology ? 2

ସ୍ଵତଃସିଦ୍ଧ ସତ୍ୟ କ'ଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- ii) What are implications of epistemology on education ? 2

ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଜ୍ଞାନତତ୍ତ୍ଵର ନିହିତାର୍ଥ କ'ଣ ?

OR

- c) Explain Meta-physics and its educational implications. 8

ଭ୍ରାନ୍ତିଜ୍ଞାନମୂଳକ ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଏହାର ଶୈକ୍ଷିକ ନିହିତାର୍ଥ ବୁଝାଅ ।

- d) i) State how Philosophy and Education are inter-dependent as regards aims of education. 2

ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଦର୍ଶନ ଓ ଶିକ୍ଷା କିପରି ନିର୍ଭରଶୀଳ ଭଲ୍ଲେଖ କର ।

- ii) What implications does Axiology on education ? 2

ଶିକ୍ଷା ଉପରେ କି ନିହିତାର୍ଥ ସ୍ଵତଃସିଦ୍ଧ ସତ୍ୟ ବହନ କରେ ?

3. a) Discuss the impact of Vedanta Philosophy on the aims and curriculum of Indian education. 4+4

ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ପ୍ରଭାବ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) i) Write two aims of education according to Sankhya Philosophy. 2

ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।

[4]

- ii) State two characteristics of Vedanta Philosophy. 2

ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

OR

- c) Explain salient features of Sankhya Philosophy and their impact on Indian education. 4+4

ସାଙ୍ଖ୍ୟ ଦର୍ଶନର ମୁଖ୍ୟ ଆଦର୍ଶମାନ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- d) i) What kind of discipline Vedanta Philosophy envisages for education ? 2

ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନ କି ପ୍ରକାର ଶୂଙ୍ଖଳା ଅବତାରଣା କରେ ?

- ii) Write two salient features of Indian Philosophy of Education. 2

ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲେଖ ।

4. a) What are the principles of Idealism ? What are its implications for educational aims ? 4+4

ଆଦର୍ଶବାଦର ନିତିଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାଇଁ ଏହାର ନିହିତାର୍ଥ କ'ଣ ?

b) i) What is Pragmatic Philosophy ? 2

ପରିବର୍ତ୍ତନବାଦ ଦର୍ଶନ କ'ଣ ?

ii) Write two aims of education according to Naturalism. 2

ପ୍ରକୃତିବାଦ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।

OR

c) Discuss the educational implications of pragmatism for aims, curriculum and methods of education. 8

ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପଢ଼ନ୍ତି ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନବାଦର ଶୈଖିକ ନିହିତାର୍ଥ ଆଲୋଚନା କର ।

d) i) What are the roles of a teacher in naturalistic education ? 2

ପ୍ରକୃତିବାଦିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଭୂମିକା କ'ଣ ?

ii) What kind of curriculum does Idealism suggest ? 2

ଆଦର୍ଶବାଦ କି ପ୍ରକାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଏ ?

[6]

5. a) Describe in brief the contribution of Rabindranath Tagore to Indian education. 8

ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷାକୁ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁରଙ୍କ ଅବଦାନ ସଂଖ୍ୟେପରେ
ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- b) i) Write two aims of education according to Sri Aurobindo. 2

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।

- ii) What is Basic Education according to Gandhi ? 2

ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଅନୁସାରେ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା କ'ଣ ?

OR

- c) Discuss what has Rousseau contributed to the practice of education. 8

ଶିକ୍ଷାର ଅଭ୍ୟାସକୁ ରଣ୍ଡାଙ୍କ ଅବଦାନ କ'ଣ ଆଲୋଚନା କର ।

d) i) What is democratic education according to John Dewey. 2

ଜନ ଡିଫ୍ରେଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଗଣତାନ୍ତିକ ଶିକ୍ଷା କ'ଣ ?

ii) State two aims of education in democracy. 2

ଗଣତାନ୍ତରେ ଶିକ୍ଷାର ଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

2018

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

1. a) Discuss the narrower and broader meaning of education. Explain the nature of education. 4 + 4

ଶିକ୍ଷାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କର । ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- b) Write short answers on the followings : 2 + 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

- i) List out two aims of education for individual development.

ବ୍ୟକ୍ତିର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷାର ଦୂଳଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଆ ।

- ii) Write two important functions of education.

ଶିକ୍ଷାର ଦୂଳଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖ ।

OR

[2]

- c) Discuss the definitions of education according to Indian and Western view. 8

ଭାରତୀୟ ଏବଂ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ସଂଜ୍ଞା ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short answers on the followings : 2 + 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

- i) State two aims of education for development of social efficiency.

ସାମାଜିକ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।

- ii) 'Education is enlightenment' - Explain.

‘‘ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ଜ୍ଞାନଲୋକ ପ୍ରାପ୍ତି’’ । ବାଣ୍ୟା କର ।

2. a) Discuss the interdependence of philosophy and education. 8

ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଶିକ୍ଷା କିପରି ପରମ୍ପରା ନିର୍ଭରଶୀଳ ଆଲୋଚନା କର ।

[3]

b) Write short answers on the followings : 2 + 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

i) Write two functions of education for the development of leadership.

ନେତୃତ୍ବ ବିକାଶରେ ଶିକ୍ଷାର ଦୂରଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖ ।

ii) What are the implications of metaphysics on education ?

ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ମୂଳକ ଶାସ୍ତ୍ରର ନିହିତାର୍ଥ କ'ଣ ଅଟେ ।

OR

c) Explain epistemology and its educational implications. 8

ଜ୍ଞାନତତ୍ତ୍ଵ ଏବଂ ଏହାର ଶୈକ୍ଷିକ ନିହିତାର୍ଥ ବୁଝାଅ ।

d) Write short answers on the followings : 2 + 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

i) Write two functions of philosophy on education.

ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରର ଦୂରଟି ପ୍ରଭାବ ଲେଖ ।

[Turn Over

[4]

ii) What do you mean by axiology ?

ମୂଳ୍ୟ ମିମାଂସା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

3. a) Discuss the impact of Indian philosophy on the aims and curriculum of education. 8

ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ପ୍ରଭାବ
ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short answers on the followings : 2 + 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

i) Explain the fundamental purpose of education according to Sankhya.

ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ମୂଳଭୂତ ପ୍ରୟୋଜନ ଏବଂ
ଶୈକ୍ଷିକ ନିହିତାର୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

ii) Write two impacts of Indian philosophy on the curriculum of education.

ଶିକ୍ଷାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ପ୍ରଭାବ
ଲେଖ ।

OR

- c) Explain twenty-four principles of Sankhya philosophy. 8

ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନର ଚବିଶଟି ତଡ଼କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

- d) Write short answers on the followings : 2 + 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

- i) State two salient features of Vedanta Philosophy.

ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ଆଦର୍ଶ ଦର୍ଶାଅ ।

- ii) Discuss the impact of Sankhya Philosophy on Modern Indian education.

ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନର ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ଆଲୋଚନା କର ।

4. a) Discuss the educational implications of idealism for aims, curriculum and methods of teaching. 8
ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପଢ଼ନ୍ତି ପାଇଁ ଆଦର୍ଶବାଦର ଶୈକ୍ଷିକ ନିହିତାର୍ଥ ଆଲୋଚନା କର ।

[Turn Over

[6]

b) Write short answers on the followings : 2 + 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

i) What is the role of a teacher for pragmatic philosophy ?

ପରିବର୍ତ୍ତନବାଦିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା କ'ଣ ?

ii) What is the naturalistic philosophy ?

ପ୍ରକୃତି ବାଦ ଦର୍ଶନ କ'ଣ ?

OR

c) What are the principles of naturalism ? What are its implications for methods of teaching ? 8

ପ୍ରକୃତି ବାଦର ନୀତିଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ଶିକ୍ଷାର ପଞ୍ଚତି ପାଇଁ ଏହାର ନିହିତାର୍ଥ କ'ଣ ?

d) Write short answers on the followings : 2 + 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

i) Write two aims of education according to idealism.

ଆଦର୍ଶବାଦ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଦୂଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।

- ii) What kind of curriculum does pragmatism suggest ?

ପରିବର୍ତ୍ତନବାଦ କି ପ୍ରକାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ଥାବ ଦିଏ ?

5. a) Discuss what John Dewey has contributed to the practice of education. 8

ଶିକ୍ଷାର ଅଭ୍ୟାସକୁ ଜନ୍ମଦିତ୍ୱେଙ୍କ ଅବଦାନ କ'ଣ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short answers on the followings : 2 + 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

- i) Explain craft-centered of education of M.K. Gandhi .

ରାତ୍ରିଜୀଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର କାରିଗରୀଟା ବୁଝାଅ ।

- ii) What is integral education according to Sri Aurobindo ?

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଅନୁସାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ମାନେ କ'ଣ ?

OR

- c) Describe in brief the contribution of Gandhiji to Indian education. 8

ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷାକୁ ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ଅବଦାନ ସଂଶୋଧନେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

[8]

d) Write short answers on the followings : 2 + 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

i) Write two aims of education according to Rousseau.

ରଶୋଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।

ii) Discuss two salient features of basic education.

ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଆଦର୍ଶମାନ ଆଲୋଚନା କର ।

2021

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer *all* questions

Part-I

1. Fill in the blanks :

1×8

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

- a) Latin word 'educere' means _____.
ଲାଟିନ ଶବ୍ଦ 'ଏଡୁସିଆର' ଅର୍ଥ _____।
- b) Metaphysics is one of the branches of _____.
ଆଧ୍ୟାତ୍ମବିଦ୍ୟା _____ ର ଏକ ଶାଖା ଅଟେ ।
- c) The oldest system of philosophy is known as
_____.
ଦର୍ଶନର ସର୍ବ ପୁରାତନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।
- d) The naturalism philosophy of education was
propounded by _____.
ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତିବାଦ ଦର୍ଶନ _____ ଆଗ୍ରମ୍ କରିଥିଲେ ।

- e) Conscious or spirit is known as _____.
ସମ୍ବେଦନତା ଅଥବା ଜୀବନ ଶକ୍ତିକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।
- f) The founder of Jain Philosophy was _____.
ଜୈନ ଦର୍ଶନର ମୂଳକର୍ତ୍ତା _____ ଥିଲେ ।
- g) Rabindra Nath Tagore is the founder of _____.
ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର _____ ର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଅଟେ ।
- h) Education of the physical being is known as _____.
ଶାରୀରିକ ଅଣ୍ଡର ଶିକ୍ଷାକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।

Part-II

2. Answer any *eight* of the following within two to three sentences each : $1\frac{1}{2} \times 8$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉଭର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ଡିନୋଟି
ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

- a) What is meant by life-long-education ?
ଜୀବନ ବ୍ୟାପୀ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ବୁଝ ?

b) Write two educational implication of axiology.

ସୂଲ୍ୟମାନାସର ଦୁଇଟି ଶୈକ୍ଷିକ ସୂଚନା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

c) Define Philosophy.

ଦର୍ଶନର ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କର ।

d) Enumerate four forms of idealism.

ଆଦର୍ଶବାଦର ଚାରି ପ୍ରକାର ଭେଦ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

e) Enumerate two common characteristics of Indian Philosophy.

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

f) Write the role of teacher in Buddhism.

ବୌଦ୍ଧବାଦରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଭୂମିକା ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

g) Write the methods of teaching according to Samkhya Philosophy.

ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରଣାଳୀ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

h) Enumerate two immediate aims of education.

ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- i) Write two principles of Tagore's philosophy of education.

ଠାକୁରଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ନିୟମ ପ୍ରତିପାଦନ କର ।

- j) What are the levels of mind according to Sri Aurobindo ?

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ମନର ପ୍ରତିକଣ କ'ଣ ସବୁ ଥିଲେ ?

Part-III

3. Answer any ***eight*** of the following within 75 words each : **2 × 8**

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉଚ୍ଚର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରଦାନ କର :

- a) Enumerate the nature of philosophy.

ଦର୍ଶନର ପ୍ରକୃତି ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- b) Describe narrower meaning of education.

ଶିକ୍ଷାର ସଂକାର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- c) Enumerate the impact of philosophy on curriculum.

ଦର୍ଶନର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

d) What is meant by negative education ?

ବିୟୁକ୍ତାମାନକ ଶିକ୍ଷା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

e) Write features of idealism.

ଆଦର୍ଶବାଦର ଲକ୍ଷଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

f) Discuss the role of teacher in naturalism.

ପ୍ରକୃତିବାଦରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

g) Enumerate features of Jain Philosophy.

ଜୈନ ଦର୍ଶନର ଲକ୍ଷଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

h) What is Nai Talim ?

ନୟା ତାଳିମ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

i) Write three causes of failure of Basic education.

ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ବିପଳତାର ଡିନୋଟି କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

j) What is meant by supramental education ?

ଅତିମାନସିକ ଶିକ୍ଷା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

Part-IV

Answer the following within 500 words each

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଜରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦାଖରେ ପ୍ରବାନ୍ତ କର

4. a) Discuss the meaning of metaphysics and its educational implication. 6

ଆଧ୍ୟାତ୍ମବିଦ୍ୟାର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଏହାର ଶିକ୍ଷା ବିଷୟକ ସୂଚନା ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Describe the characteristics and importance of life-long education.

ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

5. a) Describe the aims of education and curriculum according to Idealism. 6

ଆଦର୍ଶବାଦ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the main principles of Pragmatism. 6

ପ୍ରୟୋଗବାଦର ମୂଳ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

6. a) Explain philosophical tenets of Vedanta Philosophy. 6

ବେଦାତ୍ମ ଦର୍ଶନର ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମତବାଦ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

OR

- b) Describe the aims of education according to Jainism.

ଜୈନବାଦ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

7. a) Discuss the educational ideas and ideals of Plato. 6

ପ୍ଲୂଟୋକ୍ର ଶିକ୍ଷାବିଷୟକ ଧାରଣା ଏବଂ ଆଦର୍ଶ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

- b) Describe the contribution of Sri Aurobindo to the modern educational thought.

ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷାର ଚିନ୍ତାଧାରା ପ୍ରତି ଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ଅବଦାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

2017

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions selecting either {(a),(b)}
or {(c),(d)} from each question

1. a) Define society and discuss its characteristics. 8

ସମାଜର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ଏବଂ ଏହାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Structure of rural society

ଗ୍ରାମୀୟ ସମାଜର ଗଠନ

ii) Relationship between education and society

ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ।

OR

- c) Elucidate the views of Dr. Radhakrishnan on Education. 8

ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ ଡା. ରାଧାକୃଷ୍ଣନଙ୍କର ମତ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କର ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Views of Illich on Education

ଇଲିଚଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ ମତ

ii) Integral Education of Sri Aurobindo

ଶ୍ରୀଅରବିଦ୍ଵଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ।

2. a) Discuss the meaning and types of culture. 8

ସଂସ୍କୃତିର ଅର୍ଥ ଏବଂ ପ୍ରକାରଭେଦ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Acculturation

ଅସଂସ୍କୃତିକରଣ

ii) Value System

ମୂଲ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

OR

c) Explain the cultural dimensions of Education. 8

ଶିକ୍ଷାର ସାଂସ୍କୃତିକ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲେଖ ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Social custom

ସାମାଜିକ ପ୍ରୟୋଗ

ii) Tribal Culture

ଆହିବାସୀ ସଂସ୍କୃତି ।

3. a) Define social change. Discuss the role of education in Social Change. 8

ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସଂକ୍ଷା ଲେଖ । ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଶିକ୍ଷାର ତୁମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) Socialization ii) Vertical Social Mobility

ସାମାଜିକୀକରଣ

ଭୂଲମ୍ବ ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା ।

OR

c) Provide the meaning of affirmative action and discuss the role of education in it. 8

ଅସ୍ତିବାଚକ ପଦକ୍ଷେପର ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କର ଏବଂ ଏହି ବ୍ୟବହାରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) Constituents of marginalised section.

ଅବହେଳିତ ବର୍ଗର ଉପାଦାନ

ii) Distinction between social change and cultural change.

ସାମାଜିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟରେ ଫରକ ।

4. a) Discuss the role of education in growth and development. 8

ସମୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଉନ୍ନତିରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) Globalisation

ଜଗତୀକରଣ

ii) Liberalisation

ଉଦାରୀକରଣ ।

OR

c) Write an essay on educational system in Europe. 8
 ଇଉରୋପର ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବଙ୍କୁ ଉପରେ ଏକ ନିବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) SAARC countries

ସାର୍କ ଦେଶସମୂହ

ii) Education in global context

ବିଶ୍ୱ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷା ।

5. a) Discuss the role of education in a welfare state. 8
 ଜନକଳ୍ୟାଣକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2 × 2
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) Democratic state

ଗଣଢାନ୍ତିକ ରାଷ୍ଟ୍ର

ii) Totalitarian state

ସମଗ୍ରବାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ।

OR

c) Provide arguments in support and against autonomy in education. 8
 ଶିକ୍ଷାରେ ସ୍ଵୟଂଶାସନର ସପକ୍ଷ ଏବଂ ବିପକ୍ଷରେ ନିଜର ଯୁକ୍ତି ଉପଲବ୍ଧାପନ କର ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2
 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) Nation Building

ଜାତି ଗଠନ

ii) State control of Education system

ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବଙ୍କୁ ରାଷ୍ଟ୍ରର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ।

2018

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

1. a) Elucidate the views of John Dewey on education. 8

শিক্ষা সংপর্কের জন্য ডিওয়েল মত উপরে আলোকপাত কর।

- b) Write short notes on the following : 2×2

নিম্নলিখিত গুଡ়িকর সংক্ষিপ্ত চিপ্পণী লেখ :

- i) Characteristics of Society

সমাজের বৈশিষ্ট্য

- ii) Types of Society

সমাজের প্রকার।

OR

[Turn Over

[2]

- c) Discuss the relationship between education and society.

ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2 × 2
- ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପ୍ରଣୀ ଲେଖ :

- i) Views of Radhakrishnan on education
ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ୍ଦଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ ମତ

- ii) Views of Illich on education
ଇଲିଚଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ସଂପର୍କରେ ମତ ।

2. a) Define culture. Discuss the characteristics of culture. 8

ସଂସ୍କୃତିର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ । ସଂସ୍କୃତିର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

- b) Write short notes on the following : 2 × 2
- ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପ୍ରଣୀ ଲେଖ :

- i) Types of culture
ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରକାରଭେଦ

[3]

- ii) Cultural dimensions of education
ଶିକ୍ଷାର ସାଂସ୍କୃତିକ ଦିଗା ।

OR

- c) Discuss the interrelationship between education, custom and value system. 8

ଶିକ୍ଷା, ସାମାଜିକ ପ୍ରଥା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2×2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Cultural lag and acculturation
ଅସାଂସ୍କୃତି କରଣ

ii) Social custom
ସାମାଜିକ ପ୍ରଥା ।

3. a) Explain how does education act as an agent of social change. 8
ଶିକ୍ଷା କିପରି ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମାଧ୍ୟମ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।

b) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Horizontal social mobility

ସମାନତର ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା

ii) Education and Affirmative Action

ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅସ୍ତିବାଚକ ପଦକ୍ଷେପ ।

OR

c) Discuss the role of education for the development of the marginalized group. 8

ଅବହେଳିତ ବର୍ଗର ବିକାଶରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Role of education in the process of socialization.

ସାମାଜିକୀକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା

ii) Vertical social mobility

ଭୂଲମ୍ବ ସାମାଜିକ ଗତିଶୀଳତା ।

4. a) What are the effects of globalization on society ? 8

ସମାଜ ଉପରେ ଜଗତୀକରଣର ପ୍ରଭାବ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 2×2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- i) Educational system in Europe
ଇଉରୋପରେ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା

- ii) Role of Education in growth and development
ସମୃଦ୍ଧି ଓ ଉନ୍ନତିରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ।

OR

- c) What are the effects of liberalization on society ? 8

ସମାଜ ଉପରେ ଉଦ୍‌ବାଚୀକରଣର ପ୍ରଭାବ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2×2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- i) Educational system in SAARC countries
ସାର୍କ ଦେଶସମୂହରେ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା

ii) Role of education for global context

বিশ্ব পরিপ্রেক্ষারে শিক্ষার ভূমিকা ।

5. a) Discuss the role of education in nation building. 8

জাতি গঠনে শিক্ষার ভূমিকা আলোচনা কর ।

b) Write short notes on the following : 2×2

নিম্নলিখিত গুরুত্বপূর্ণ সংক্ষিপ্ত চিহ্নণ লেখ :

i) Autonomy in Education

শিক্ষারে স্বায়ংশাসন

ii) Welfare State

জনকল্যাণকারী রাষ্ট্র ।

OR

c) What do you mean by democracy ? Discuss the role of education for a democratic country like India. 8

গণতন্ত্র ক'� ? ভারত পরি এক গণতান্ত্রিক রাষ্ট্রে শিক্ষার ভূমিকা উল্লেখ কর ।

[7]

d) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Totalitarian State

ସମ୍ରାଟାଦୀ ରାଷ୍ଟ୍ର

ii) Interrelationship of State and Education

ରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ସହାଯତା ।

□□

L-347-17

2019

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

Part-I

1. Fill in the blanks : 4×1

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

a) Educational Psychology is a _____ science.

ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନ ହେଉଛି _____ ବିଜ୍ଞାନ ।

b) Educational Psychology applies _____ in to teaching process.

ଅଧ୍ୟନ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ _____ କୁ ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଗ କରେ ।

c) _____ stage is named as pregang age.

_____ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦଳଭୂକ୍ତ ପ୍ରାକ୍ ବିଶ୍ୱାସିତ ବିଶ୍ୱାସିତ କରାଯାଇଛି ।

[2]

- d) Piaget's theory of cognition is sometimes called _____.

ପିଆଜେଙ୍କ ଜ୍ଞାନମୂଳକ ତତ୍ତ୍ଵକୁ କେବେ କେବେ _____ କୁହାଯାଏ ।

2. Write answer in **one** word :

4 × 1

ଗୋଟିଏ ଶବରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ :

- a) Who proposed the two factor theory of intelligence ?

ବୁଦ୍ଧିର ଦୂଇ ଉପାଦକ ତତ୍ତ୍ଵ କିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ?

- b) The word personality has been derived from which word ?

ବ୍ୟକ୍ତିର ଶବଚି କେଉଁ ଶବରୁ ବ୍ୟପ୍ତାଦିତ ହୋଇଅଛି ?

- c) Who divided all human being into introvert and extrovert ?

ମନୁଷ୍ୟକୁ ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ ଓ ବହିମୁଖୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ କିଏ ବିଭକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ?

- d) Which is the unconscious strategy adopted by an individual to protect from ego, minimize conflict ?

ମନୁଷ୍ୟ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଅଚେତ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ କରି ନିଜକୁ ଅହୁ ଓ ଦୂର / ସଂଘର୍ଷରୁ ରକ୍ଷା କରେ ?

Part-II

3. Answer any *eight* of the following within two to three sentences each : $8 \times 1\frac{1}{2}$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ଦୁଇଟିରୁ ତିନିଟି ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ :

- What do you mean by educational Psychology ?
ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନ କହିଲେ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝ ?
- What are the objectives of educational Psychology ?
ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?
- What are the stages of cognitive development according to Piaget's theory ?
ପିଆଜେଙ୍କର ମତାନୁସାରେ ଜ୍ଞାନାମ୍ବକ ବିକାଶର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାଶିତ କ'ଣ ?
- What is assimilation ?
ନିଜସ୍ୱାକରଣ କ'ଣ ?
- What is Homeostasis ?
ସମସ୍ଥିତି କ'ଣ ?

- f) What do you mean by laws of control ?
ନିୟମଣ ହେତୁ କହିଲେ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝ ?
- g) Write any two educational implications of Pavlov's theory :
ପାଭଲଭଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵର ଦୁଇଗୋଟି ଶିକ୍ଷା ବିଷୟକ ଭାବାର୍ଥ ଲେଖ ।
- h) What are the characteristics of mental health.
ମାନସିକ ସ୍ଥାନ୍ୟର ଗୁଣାବଳୀଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଲେଖ ।
- i) Differentiate between adjustment and maladjustment.
ସମାଯୋଜନ ଓ କୁବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।
- j) What are the advantages of Intelligence test ?
ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷଣର ଉପକାରିତାଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଲେଖ ?

Part-III

4. Answer any *eight* of the following within 75 words each : 8 × 2

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉଭର ଟଙ୍କର ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ :

- a) Narrate the significance of educational psychology.
ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନର ତାତ୍ପର୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

f) What do you mean by laws of control ?

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହେତୁ କହିଲେ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝ ?

g) Write any two educational implications of Pavlov's theory :

ପାଠଳଭକ୍ତି ତତ୍ତ୍ଵ ଦୂରଗୋଟି ଶିକ୍ଷା ବିଷୟକ ଭାବାର୍ଥ ଲେଖ ।

h) What are the characteristics of mental health.

ମାନସିକ ସ୍ଥାନ୍ୟର ଗୁଣାବଳୀଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଲେଖ ।

i) Differentiate between adjustment and maladjustment.

ସମାଯୋଜନ ଓ କୁବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

j) What are the advantages of Intelligence test ?

ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷାର ଉପକାରିତାଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଲେଖ ?

Part-III

4 Answer any *eight* of the following within 75 words each : 8 × 2

ଚିମ୍ବାକୁ ଏହି କେମ୍ବେ ଆବଶ୍ୟକ ଭବିତ ଉପକାରିତା କେଣ୍ଟି :

a) Narrate the significance of educational psychology.

ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନର ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ

ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନର ପରିପରା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

- b) Write any five principles of development.
বিকাশৰ যে কৌশলি পাঞ্চ গোটি নিয়ম লেখ ।
- c) Explain the unique feature of Adolescence.
কৌশল অবস্থাৰ স্থূতিৰ বৈশিষ্ট্য বৰ্ণনা কৰ ।
- d) What are the causes of individual differences.
ব্যক্তিগত প্ৰতিবেদন কাৰণগুচ্ছ ক'� ?
- e) Explain the merits of participant observation.
যোগদানকাৰী পর্যবেক্ষণৰ উপকাৰিতা সংপর্কৰে লেখ ।
- f) Differentiate between convergent and divergent Thinking.
একাভিমুখী ও বহুমুখী চিন্তন মধ্যে পার্থক্য ।
- g) How do we identify a creative child in the classroom ?
সৰ্বজনীনক শিশুকু শ্ৰেণীগৃহৰে কিপৰি চিহ্ন কৰিবা ?
- h) Explain the educational implication of Skinner's operant conditioning.
ষ্কিনক কাৰ্য্যবাধক প্ৰসামনৰ শিক্ষণ ভাৰ্যা কৰ ।

[Turn Over

i) What is shaping ?

ସୁଶିକ୍ଷଣ କ'ଣ ?

Part-IV

5. Answer the following within 500 words each : 4×6

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ୫୦୦ ଶବ୍ଦମଧ୍ୟରେ ଲେଖ :

a) Describe in detail the purpose, scope and relevance of Educational Psychology.

ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ପରିସର ଓ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟତା ସଂପର୍କରେ
ବିଶ୍ଵତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

What do you mean by development ? Describe different principles of development.

ବିକାଶ କହିଲେ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝ ? ବିକାଶର ନିୟମାବଳୀଗୁଡ଼ିକ
ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

b) Describe the two factor theory of intelligence.

ଦୁଇର ବୁଝ ଉପାଦାନ ତଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

Define Creativity. Describe the stages of creative thinking.

ସ୍ମୃତିନଶୀଳତାର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ । ସର୍ଜନାମୂଳକ ଚିନ୍ତନର ସ୍ଵରୂପିକ ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- c) What is meant by the term conditioning ? Distinguish between classical conditioning and instrumental conditioning. Assess the educational significance of each.

ପ୍ରସୀମନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଏ ? ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପ୍ରସୀମନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟସାଧକ ପ୍ରସୀମନ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ । ଏହାର ଶିକ୍ଷାଭିଭିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଦୀରଣ କର ।

OR

Discuss the various motivational techniques that teacher should use in classroom teaching.

ଶ୍ରେଣୀଗୁରୁ ଶିକ୍ଷାରେ ଶିକ୍ଷକ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭିନ୍ନ ଅଭିପ୍ରେରଣ କୌଣସି ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

[8]

- d) Define Personality. Describe the type theories of personality.

ବ୍ୟକ୍ତିଦୂର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ । ବ୍ୟକ୍ତିଦୂର ପ୍ରକାର ଭେଦ ତେବେ ସଂପର୍କରେ
ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- What is mental health ? Describe the factors affecting mental health.

ମାନସିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ କ'ଣ ? ମାନସିକ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା
କାରକଗୁଡ଼ିକ ସଂପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

□ □

L-548-1600

2017

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions selecting either {(a),(b)}
or {(c),(d)} from each question

1. a) Discuss the implications of Vedic philosophy in
education. 8

শিক্ষারে বৈদিক দর্শনের নিহিতার্থ আলোচনা কর !

- b) Write short notes on the following : 2×2
নিম্নলিখিত গুরুত্বপূর্ণ টিপ্পণী লেখ :

i) Aims of Post Vedic education

বৈদিকোভূত শিক্ষার লক্ষ্য

ii) Article-30

ধারা ৩০।

OR

- c) Discuss the salient features of education India
as an evolving Nation State. 8

ভারত এক জনবিজ্ঞিত রাষ্ট্রভাবে শিক্ষার প্রমুখ
বৈশিষ্ট্যমান আলোচনা কর।

[Turn Over

[2]

d) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) Article - 46

ଧାରା - ୪୬

ii) Purposes of education drawn from normative vision.

ଆଦର୍ଶଗତ ପରିକଳ୍ପନାରୁ ଉଚ୍ଛ୍ଵତ ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

2. a) What do you mean by basic education ?
Discuss the features of basic education of
M.K. Gandhi. $3+5$

ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ମହାମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ମୌଳିକ
ଶିକ୍ଷାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) Integral education

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା

ii) Two features of educational philosophy of
Jiddu Krishnamurty.

ଜିଦ୍ଧୁକ୍ରିସ୍ତମୁର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।

OR

- c) Discuss the basic principles of educational philosophy of Sri Aurobindo. 8

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦର୍ଶନର ମୂଳତତ୍ତ୍ଵ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- i) Two aims of education according to R.N. Tagore

ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ଟାଗୋରଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ

- ii) Methods of teaching according to Jiddu Krishnamurti

ଜିଦ୍ଦୁ କ୍ରିଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଢ଼ନ୍ତି ।

3. a) Discuss different issues of primary education. 8

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାମାନ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 2×2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- i) Problems of Primary education related to quantitative improvement.

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ଗୁଣାମ୍ବଳ ବିକାଶ ଜନିତ ସମସ୍ୟା

[Turn Over

ii) Two objectives of Primary Education

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

OR

c) Discuss the steps taken towards qualitative primary education during post independence period. 8

ସ୍ଵାଧୀନତା ପର ସମୟର ଗୁଣାମ୍ବଳ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଆୟାଇଥୁବା ପଦକ୍ଷେପମାନ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 2 × 2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Issues of equity in primary education

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ସମତା ସମ୍ପର୍କିତ ସମସ୍ୟା

ii) Wastage and stagnation in primary education.

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଅପରଯ ଓ ଆବଶ୍ୟକତା ।

4. a) What do you mean by equalisation of educational opportunity ? Discuss prevailing forms of inequality. 8

ଶିକ୍ଷା ସୁଯୋଗର ସମାନତା କହିଲେ କ'ଣ ହୁଏ ? ଅସମାନତାର ପ୍ରତିକିତ ରୂପରେଖମାନ ଆଲୋଚନା କର ।

[5]

b) Write short notes on the following : 2×2

ନିୟମିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଚିପ୍ରଣୀ ଲେଖ :

i) Vertical educational equality

ଉର୍ଧ୍ଵଧାର ଶିକ୍ଷା ସମାନତା

ii) Barriers of equality in education

ଶିକ୍ଷାର ସମାନତାର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ।

OR

c) Discuss the inequalities in school system of your state. 8

ଦୁଇ ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବଙ୍କାରେ ଥିବା ଅସମାନତାମାନ ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 2×2

ନିୟମିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଚିପ୍ରଣୀ ଲେଖ :

i) Two features of common school system

ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବଙ୍କାର ଦୁଇଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ

ii) Two problems of common school system

ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବଙ୍କାର ଦୁଇଟି ସମସ୍ୟା ।

[6]

5. a) Write major recommendations of Kothari Commission for national development. 8
ଜାତୀୟ ବିକାଶ ପାଇଁ କୋଠାରୀ ଆୟୋଗଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ସୁପାରିଶମାନ ଲେଖ ।

- b) Write short notes on the following : 2 × 2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- i) Operation Black Board

କଳାପଦା ଅଭିଯାନ

- ii) Two barriers of National development

ଜାତୀୟ ବିକାଶର ଦୁଇଟି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ।

OR

- c) Discuss the role of education in the economic growth of a country. 8

ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃତ୍ତିରେ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

[7]

d) Write short notes on the following : 2×2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୂପିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପଣୀ ଲେଖ :

i) Types of culture

ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରକାରଭେଦ

ii) Political process and education

ରାଜନୈତିକ ଧାରା ଓ ଶିକ୍ଷା ।

L-420-17

□□

2018

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

1. a) What are the aims and purposes of education drawn from the normative vision ? 8

ଆଦର୍ଶଗତ ପରିକଳନା ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) i) State two implications of Vedic philosophy on education. 2

ବେଦାଙ୍କ ଦର୍ଶନର ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଦୁଇଟି ନିହିତାର୍ଥ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- ii) Write short notes on Article 21(a) 2

ଧାରା ୨୧(କ) ଉପରେ ସଂକଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ ।

OR

- c) Discuss the vision and nature of education for India as an evolving Nation State. 8

ভারত এক ক্রমবিকশিত রাষ্ট্রভাবের শিক্ষার দুরদর্শিতা এবং
বৈশিষ্ট্যগুড়িক আলোচনা কর।

- d) i) Write short notes on Article 14. 2

ধারা ১৪ উপরে সংক্ষিপ্ত চিপ্পণী লেখ।

- ii) Write short notes on Normative Vision of Indian Education. 2

আদর্শ পরিকল্পনার উচ্চত ভারতীয় শিক্ষা উপরে সংক্ষিপ্ত
চিপ্পণী লেখ।

2. a) What do you mean by integral education ?
Discuss the main features of educational philosophy of Sri Aurobindo. 8

পূর্ণাঙ্গ শিক্ষা ক'� ? শ্রী অরোবিন্দ শৈক্ষিক দর্শনের বৈশিষ্ট্য
গুড়িক আলোচনা কর।

- b) Write short notes on the following :

নিম্নলিখিত গুড়িকর সংক্ষিপ্ত চিপ্পণী লেখ :

- i) Basic Education

মৌলিক শিক্ষা

2

[3]

- ii) Aims of education according to Jiddu Krishnamurty. 2

ଜିଦ୍ଧୁ କ୍ରିସ୍ତମୂର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

OR

- c) Discuss the basic principles of educational philosophy of R.N. Tagore. 8

ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଟାଗୋରଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଦର୍ଶନର ମୂଳତତ୍ତ୍ଵ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2+2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପ୍ତଣୀ ଲେଖ :

- i) Two aims of education according to Gandhiji

ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ

- ii) Methods of teaching according to Sri Aurobindo

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦୀ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଢ଼ନି ।

3. a) Discuss different issues of eight quality and equality in primary education. 8

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ସମାନତା ଏବଂ ସମତା ସମ୍ପର୍କତ ସମସ୍ୟାମାନ ଆଲୋଚନା କର ।

[4]

- b) Write short notes on the following : 2+2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- i) Issues of universal enrollment.

ସର୍ବବ୍ୟାପକ ନାମାଙ୍କନ ସମ୍ବର୍ତ୍ତ ସମସ୍ୟା

- ii) Issues of wastage and stagnation in primary education.

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଅପଚୟ ଓ ଆବଶ୍ୱତା ସମ୍ବର୍ତ୍ତ ସମସ୍ୟା ।

OR

- c) Discuss the problems of primary education related to qualitative improvement. 8

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଗୁଣାମ୍ବଳ ବିକାଶ ଜନିତ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

- d) Write short notes on the following : 2+2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- i) Universal success in primary education

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ସର୍ବବ୍ୟାପକ ସଫଳତା

- ii) Universal retention in primary education
ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ସର୍ବବ୍ୟାପକ ଅବଧାରଣ ।

4. a) Discuss the barriers of equality in education for minor groups. 8

ଅଛି ସଂଖ୍ୟକମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ସମାନତାର ପ୍ରତିବନ୍ଦକ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

- b) Write short notes on the following : 2+2
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

- i) Issues of public private schools

ସାର୍ଵଜନୀନ ଏବଂ ଅସାର୍ଵଜନୀନ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ୟା

- ii) Equality of educational opportunity

ଶିକ୍ଷା ସୁଯୋଗର ସମାନତା ।

OR

- c) What are the features of common school system ? Discuss the problem of common school system. 4+4

ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟମାନ କ'ଣ ? ସାଧାରଣ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

[Turn Over

d) Write short notes on the following : 2+2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପ୍ରଣୀ ଲେଖ :

i) Issues of single teacher schools

ଏକମାତ୍ର ଶିକ୍ଷକ ଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ୟା

ii) Inequalities in school systems.

ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଥିବା ଅସମାନତା ।

5. a) Discuss how does education contribute to the economic development of a country. 8

ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ଶିକ୍ଷାର ଅବଦାନ ଆଲୋଚନା କର ।

b) Write short notes on the following : 2+2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିପ୍ରଣୀ ଲେଖ :

i) Recommendations of Education Commission for national development.

ଜାତୀୟ ବିକାଶ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଆୟୋଗଙ୍କ ସୁପାରିଶମାନ ଲେଖ ।

ii) Political process and education

ରାଜନୈତିକ ଧାରା ଓ ଶିକ୍ଷା ।

OR

c) Discuss the role of education in the national development of a country. 8

ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଜାତୀୟ ବିକାଶ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାର ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

d) Write short notes on the following : 2+2

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ :

i) Social change

ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ii) Economic development and education

ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃତ୍ତି ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ।

2019

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

Part-I

1. Fill in the blanks / write one word answer : 1×8

ଶ୍ରୀନ୍ୟସ୍ତ୍ରାନ ପୂରଣ କର / ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରେ ଉଭର ଲେଖ :

- a) Vidya is derived from Sanskrit verbal root _____.

ବିଦ୍ୟା ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର _____ ଧାତୁ ରୁ ଉଚ୍ଚତ ହୋଇଛି ।

- b) Individual and society are _____ to each other.

ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମାଜ ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କର _____ ଅଟନ୍ତି ।

- c) _____ advocated inductive and deductive method of teaching.

_____ ଆରୋହ ଓ ଅବରୋହ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଢ଼ିର ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ?

- d) John Dewey is a _____.

ଜନ ଡୁୟେ ଜଣେ _____ ଅଟନ୍ତି ।

[2]

- e) "The isolated individual is a figment of the imagination", who give such opinion ?

"ଏକାକୀ ରହୁଥିବା ମଣିଷ ହିଁ ପରିକଳନାର ଏକ କାହନିକ ଅଭ୍ୟାସ" ବୋଲି କିଏ ମତବ୍ୟକ୍ରି କରିଥିଲେ ?

- f) Swami Vivekananda specially believe which Philosophy ?

ସ୍ଵାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ବିଶେଷ କରି କେଉଁ ଦର୍ଶନରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ।

- g) Human, animal, bird and snake bites are misery due to natural causes are due to which type of misery ?

ମନୁଷ୍ୟ, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ ଓ ସର୍ପ ଦଂଶନ ଆଦି ପ୍ରାକୃତିକ କାରଣରୁ ଘରୁଥିବା ଦୁଃଖ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଦୁଃଖ ଆଟେ ।

- h) The law Manuscript written by _____.

ଆଜନ୍ତାସ ଗ୍ରହର ରଚନିତା କିଏ ?

Part-II

2. Answer any *eight* of the following within 2 to 3 sentences each : $1\frac{1}{2} \times 8$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ୨ ରୁ ୩ ବାକ୍ୟରେ ଲେଖ :

- a) What is the social aim of education ?

ଶିକ୍ଷାର ସାମାଜିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଣ ?

- b) What do you mean by naturalism ?
ପ୍ରକୃତିବାଦ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?
- c) What do you mean by spiritual misery ?
ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୁଃଖ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଏ ?
- d) What do you mean by advaitavad ?
ଅଦ୍ଵୈତବାଦ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?
- e) What do you mean by Triratna popularized by Mahabir ?
ମହାବୀର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚାରିତ ତ୍ରିରତ୍ନ ?
- f) Enumerate any three aims of education of Plato.
ପ୍ଲାଟୋଙ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଯେ କୌଣସି ନାଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- g) Write any three causes of downfall of Banavidyalaya.
ବନବିଦ୍ୟାଳୟ ପତନର ଯେ କୌଣସି ତିନୋଟି କାରଣ ଲେଖ ।
- h) What do you mean by love for humanity ?
ମାନବପ୍ରେମ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

[4]

- i) Write the role of teacher in basic educational system.

ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖ ।

- j) Enumerate three aim of Education according to Rabindranath Tagore.

ରବିନ୍ଦ୍ରନାଥ ଟାଗୋରଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ତିନିଗୋଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Part-III

3. Answer any **eight** of the following within 75 words each : 2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉଭର ଛତି ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ :

- a) Why education is called a life long process ?

ଶିକ୍ଷା ଏକ ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବୋଲି କାହିଁକି କୁହାଯାଏ ?

- b) Write five nature of philosophy ?

ଦର୍ଶନର ଛତି ପ୍ରକୃତି ଲେଖ ।

- c) Write five views in support of idealism.

ଆଦର୍ଶବାଦ ସପକ୍ଷରେ ପାଞ୍ଚଟି ମତାମତ ଲେଖ ।

d) What do you mean by biological naturalism ?

জৈবিক প্রকৃতিবাদ কহিলে ক'� বুঝাএ ?

e) Write about the basic principles of pragmatism.

প্রায়োগবাদৰ মৌলিক নীতি সমর্ক'রে লেখ ।

f) Write about the relevance of human life relating to Indian philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনানুসারে মনুষ্য জীবনৰ পূৰুষার্থ সমর্ক'রে
লেখ ।

g) Write about the role of teacher according to Sankhya philosophy.

সাংখ্য দৰ্শন অনুসারে শিক্ষকক'র ভূমিকা সমর্ক'রে লেখ ।

h) What are the main characteristics of Vedanta philosophy ?

বেদান্ত দৰ্শনৰ মুঞ্চ্য বৈশিষ্ট্যগুচ্ছক ক'� ?

i) What do you mean by Syadvada ?

স্যাদবাদ কহিলে ক'ণ বুঝ ?

[6]

j) What do you mean by nationalism ?

ଜାତୀୟତାବାଦ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

Part-IV

4. Answer the following within 500 words. 6×4
ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉଭର ୫୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ :

a) What is the etymological meaning of education ?
Discuss the nature of education ?
ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟପ୍ତିଗତ ଅର୍ଥ କ'ଣ ? ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତି ସମର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା
କର ।

OR

Describe the social aim of education.

ଶିକ୍ଷାର ସାମାଜିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କର ।

b) "Education and philosophy are two sides of same coin". Justify the statement.

“ଶିକ୍ଷା ଓ ଦର୍ଶନ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରାର ଦୁଇଟି ପାର୍ଶ୍ଵ ସଦୃଶ” - ଏହି
ଉଚ୍ଚିତ ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରଦାନ କର ।

OR

Describe the curriculum and role of teacher in idealistic education.

ଆଦର୍ଶବାଦ ଶିକ୍ଷାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଭୂମିକା ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

- c) Describe the basic principles of pragmatism.

ପ୍ରୟୋଗବାଦର ମୌଳିକ ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

Explain Karmabād according to Indian philosophy.

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ କର୍ମବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

- d) Discuss the aims of education according to Buddhism.

ବୌଦ୍ଧବାଦ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।

OR

Describe the aims of ideas and Plato's Education.

ପ୍ଲୁଟୋଳ୍କ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଆଦର୍ଶ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

2021

Full Marks - 60

Time - 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer ***all*** questions

Part-I

1. Answer the following by fill in the blanks or one word answer : 1×8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚର ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Education is a tripolar _____.

ଶିକ୍ଷା ଏକ ତ୍ରିମୂଖୀ _____ ଅଟେ ।

b) Education is modification of _____.

ଶିକ୍ଷା _____ ର ରୂପାନ୍ତରଣ ଅଟେ ।

c) Who is the founder of Buddhism ?

ବୌଦ୍ଧବାଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା କିଏ ଅଟନ୍ତି ?

d) Who emphasised on negative education ?

କିଏ ନକରାମ୍ବକ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆବୋଧ କରିଥିଲେ ?

- e) Which philosophy believes 'the world is characterized throughout by process of change' ?
 କେଉଁ ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ର ମତରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୃଥ୍ବୀର ଲକ୍ଷଣ
 ଅଛେ ।
- f) 'The Republic' is written by _____.
 'ଦି ରିପବ୍ଲିକ' _____ ଦ୍ୱାରା ଲେଖାଯାଇଅଛି ।
- g) Who propounded 'Integral Education'.
 ପୂର୍ଣ୍ଣଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକୁ କିଏ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ ?
- h) Subjective idealism is advocated by _____.
 ବହୁନିଷ୍ଠ ଆଦର୍ଶବାଦକୁ _____ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

Part-II

2. Answer any ***eight*** of the following within two to three sentences each : $1 \frac{1}{2} \times 8$

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସେ କୌଣସି ଆଠଟିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉଭର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇରୁ ଚିନୋଟି
 ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

a) Define Philosophy.

ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ରର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।

b) What is meant by individual aim of education ?

ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଅର୍ଥ କ'ଣ ଅଟେ ?

c) Write the narrower meaning of education.

ଶିକ୍ଷାର ସଂକାର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

d) Write two characteristics of idealism.

ଆଦର୍ଶବାଦର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।

e) Enumerate two aims of Pragmatism.

ପ୍ରୟୋଗବାଦର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

f) Write two methods of teaching according to naturalism.

ପ୍ରକୃତିବାଦ ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇଟି ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରଣାଳୀ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

g) Enumerate two philosophical tenets of Vedant philosophy.

ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିୟମ ଲେଖ ।

h) Write the meaning of education of the vital being.

ପ୍ରଣାଳୀକ ଅସ୍ତିତ୍ବ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

[4]

- i) Enumerate two contribution of Dewey to Education.

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ଦୁଇଟି ଅବଦାନ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ କର ।

- j) Write two features of Basic Education.

ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷଣ ଲେଖ ।

Part-III

3. Answer any *eight* of the following within 75 words each :

2 × 8

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସେ କୌଣସି ଆଠଟିର ଉତ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୭୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର :

- a) Write three views against individual aim of education.

ବ୍ୟକ୍ତି ଭିତ୍ତିକ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟର ବିପକ୍ଷରେ ତିନୋଟି ମତ ପ୍ରଦାନ କର ।

- b) Enumerate the importance of life-long education.

ଜୀବନ ବ୍ୟାପୀ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ କର ।

- c) Enumerate the concept of discipline according to naturalism.

ପ୍ରକୃତିବାଦ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁଶାସନର ଧାରଣା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ କର ।

- d) Enumerate four stages of Nai-Talim.
ନୈ-ତାଳିମର ଚାରୋଟି ସର ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- e) Write the meaning of self-sufficiency aspect of basic education.
ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷାର ଆମ୍ବୁ-ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭାବଧାରାର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।
- f) Write the meaning of 'Integral Education'.
ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାର ଅର୍ଥ ଲେଖ ।
- g) Enumerate the concept of God according to Plato.
ପ୍ଲୁଟୋଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଭଗବାନଙ୍କ ଧାରଣା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- h) Write three principles of Tagore's philosophy of education.
ଠାକୁରଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଦର୍ଶନର ତିନୋଟି ନିୟମ ଲେଖ ।
- i) Write role of teacher in naturalism.
ପ୍ରକୃତିବାଦରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଭୂମିକା ଲେଖ ।
- j) Enumerate three features of Satyabadi Ban Vidyalaya.
ସତ୍ୟବାଦୀ ବନ ବିଦ୍ୟାଳୟର ତିନୋଟି ଲକ୍ଷଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Part-IV

Answer the following within 500 words each

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚର ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫୦୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କର

4. a) Describe the meaning and educational implication of metaphysics. 6

ଆଧ୍ୟାତ୍ମବିଦ୍ୟାର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଶୈଷିକ ନିହିତାର୍ଥ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the functional philosophy in relation to education.

ଦର୍ଶନର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

5. a) Discuss the aims of education and methods of teaching as suggested by Idealist. 6

ଆଦର୍ଶବାଦୀଙ୍କ ମତରେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାନର ପ୍ରଶାଳା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

OR

- b) Explain the main principles of Pragmatism.

ପ୍ରୟୋଗବାଦର ମୁଖ୍ୟ ନୀତି ଗୁଡ଼ିକ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

6. a) Describe the common characteristics of Indian Philosophy. 6

ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ଶାସ୍ତ୍ରର ସାଧାରଣ ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Discuss the aim of education according to Jainism.

ଜୈନବାଦ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।

7. a) Explain the contributions of Gandhi to the field of education. 6

ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କର ଅବଦାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

OR

- b) Explain the contribution of Plato to the field of education.

ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ଲ୍ଟୋକୁଙ୍କର ଅବଦାନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।